

пентрѣ

МНШТЕ, ШШМЪ ШШ ДШТЕРАТЪРЪ.

№. 51.

Luni, 23. Decembrie

1846.

КЪВЪНТЪ ШКОЛАСТІКЪ,

зис дн 29. Ізніе 1846 къ прілеціѣл дн-пърдіреї преміілор дн шкоала централъ дн Краіова, де инспекторѣл шкоалеї

I. Маіорескѣ.

(Днкеіере.)

Стѣдіѣл літвілор веки есте маї вѣр-тос черѣт де тімпѣл пострѣ, дн кареле о кѣмплітѣ тѣлдіме де кърді вѣне ші рел-ле аѣ днвдат пѣтѣнтѣл ші тіперімеѣ днші перде тоатѣ віаца са дн чітітѣл кърділор маї вѣртос романтіче. Де аічі vedem дн зілеле поастре, дн ачест тімп де о кѣл-тѣрѣ цепералъ атѣт де пѣціні скрііторі а-девѣрат оріціналі. Еѣ нѣ сѣпт дн пѣтѣ-рѣл ачелора, каріі се 'ndoіеск дакъ тіпо-графіеа а продѣс маї тѣлт віне декѣт рѣѣ дн лѣме. Прінтр'ѣн стѣдіѣл маї днделѣн-гат дн історіеа оменімеї еѣ м'ам днвѣдат а кѣпоаште, къ тоате лѣкрѣріле тарі віп дн тімпѣл лор, ші къ тоате днші аѣ пре-кѣт лѣтіна лор ашеа ші вѣтѣра лор. Кѣт пентрѣ тіпографіе, еѣ штіѣ, къ віпеле про-дѣс пріп ѡа есте пентрѣцініт маї таре де-кѣт рѣѣл че н'а кѣрс дн пѣкатѣл еї, чі негрешіт днтр'ал оаменілор. Дар есте а-девѣрат, къ дн пентрѣцініта тѣлдіме де кърді тіперімеѣ лѣсатѣ де капѣл сѣѣ дн-

чепе преа тімпѣріѣ а чіті романѣе, о ра-тѣрѣ де літератѣрѣ некѣпоскѣтѣ векімеї, кареа нічі десвѣлеште пѣтеріме мінѣеї, нічі днтрѣште жѣдеката отѣлві, нічі фор-теазѣ адевѣратѣл гѣст, ші де рѣнд тѣл-дѣтеште пѣтѣл не мінѣт. Еа фѣрѣ дела тіперіме токѣл ачел тімп, не кареле па-тѣра л'а лѣсат еї пентрѣ десволтареа са. Ачееа есте адевѣратѣ кѣлтѣрѣ а пѣтерілор мінѣеї, дн кареа тѣпѣрѣл се депрінде а лѣкра сінгѣр ші неатѣрпат, а жѣдека лѣ-крѣріле дела сіне, але днтіпѣрікаактерѣлѣї сѣѣ індівідѣл ші нѣ а тот репродѣче ідеї-ле алтора.

Дн контра ачестѣї рѣѣ німік нѣ піоте ажѣта, ка стѣдіѣл класіцілор веки. Оаменіі ачештеѣ дѣпѣ пѣціпѣтатеа тіжлоачелор че ераѣ п' атѣнчі д' а адѣпа кърді, гѣндіеаѣ тѣлт ші скріаѣ пѣціп. Еї ераѣ феріді де ачѣа тѣпкѣріме, де ачел неастѣпѣр, че се веде астѣзі, де а еші къ скріселе сале коанте ші некоанте ла лѣміпѣ. Вірціліѣ, чел маї таре поет епік ла романі, нѣ пѣ-тѣ сѣ деа чеа дн вртѣ пілѣ Енеїдеї сале, ші де ачѣеа лѣсасѣ къ літѣл де моарте ка сѣ се деа фокѣлѣї. Кѣ тоате ачестѣа пої не тірѣм де ачѣа епопее фѣрѣтоасѣ. Деспре Орадіѣ чітім къ пілеа къ лѣпіле ла кѣтѣ о одѣ де але сале. Де ачѣеа дн

скриселе лор везі кѣм минтеа лѣсатъ шіеші се дичеаркѣ а се ridika din sine ші пеатърпатъ песте лѣкрѣрї, але свѣпѣне пѣтереї сале ші але да кѣвїнчїоаса фортѣ. Де ачееа стѣдїл класїчїлор веки дѣ тѣпърѣлї ачеа кѣлтѣрѣ, каре'л фаче ом дн адевѣратѣл днцелес; де ачееа стѣдїл ачеста днтр'ѣн днцелес маї дналт се пѣмеще стѣдїл зманїтѣдїей, саѣ оменїтѣдїей, пентрѣ ачееа шї дн цїмпазїѣ пѣмаї ачеле класе се пѣтеск оманїорї, дн каре се чїтеск днтрѣцї класїчїї векимеї.

Тот ачест стѣдїѣ сїнгѣр не ва апѣра тїперїмеа де ачеа кѣлтѣрѣ свѣперфїчїалѣ, не каре маї свс ам пѣмїт'о споїалѣ; ел сїнгѣр не ва вїндека шї де перѣвдарѣа де а не vedé прѣнчїї кѣт маї кѣрѣнд ешїдї дн соціетате. Рѣл ачеста с'а 'нкѣват шї ла пої шї нїмїк тѣ опреще а тѣртѣрїсї аїчї дн пѣвлїк, кѣ дїнтре свѣтеле де пѣрїндї, карїї аѣ копїї дн шкоала поастрѣ, пѣцїнї м'аѣ днтрѣват дакѣ прѣнчїї лор вор ешї оаменї днвѣдїцї шї де оменїе. Чеї маї тѣлдї днтрѣавѣ дакѣ пот рѣне дѣв треї францозецїї, ка кѣнд к' ѣн bon jour шї к' ѣн merci с'ар днкееа тоатѣ днвѣдїцѣтѣра де шкоалѣ. Domnїлор! дѣв треї францозецїї, шї кїар лїмѣа днтрѣавѣ, орї шї дѣв лїмѣї днвѣдїцѣте пентрѣ модѣ, днсоцїте де манїерї галанте, де днкїнѣчїнїле ачеле сїметрїче, пасѣл ачела тѣсѣрат, фрїсѣра пѣрѣлї, вастопашѣл шї алтеле де ачестеа пѣ фак не тѣпърѣл кѣлтїват. Блѣндѣеа, свѣпвїнда, сѣїтатѣа, респектѣосїтатѣа, серїосїтатѣа знїтѣ кѣ кѣвїнда ш' о жѣдекатѣ сѣпѣтоасѣ, сѣпѣ семеле тѣпърѣлї вїне днвѣдїцѣтѣ шї едѣкат. Ачѣастѣ кѣлтѣрѣ се кѣщїгѣ маї сїгѣр прїн стѣдїл лїмѣлор веки. Аїчї тѣпърѣл трас дела

лѣмеа рѣалѣ петрече к' о лѣме моартѣ шї ідѣалѣ, арѣ рѣгаз де а се днптоарче дн sine днсѣшї, де а се кѣпоаще, де а'шї черка пѣтерїле мїнцїей, де а'шї матора жѣдеката шї де а се прѣгѣтї асѣел пентрѣ лѣмеа рѣалѣ шї кїар пентрѣ лїмѣїле рѣале саѣ вїї. Кѣнд тїперїї пострї ар днвѣдїа маї днтѣї лїмѣа латїнѣ шї апої франчеза, атѣнчї дн лок де 5—6 ані дн каре о днвѣдїцѣ акѣм шї тот пѣ о днцелес деплїн, ар днвѣдїа-о не лѣогѣ челелалте стѣдїрї кѣ mare знѣрїндї дн 2—3 ані шї ар кѣпоаще-о вїне: кѣчї фѣрѣ лїмѣа латїнѣ нїчї зпа дїнтре лїмѣїле romane пѣ се поате кѣпоаще вїне. Атѣнчї тїперїї ар ешї маї тѣрѣзїѣ дн лѣме, дар ар ешї маторї: атѣнчї соціетатеа 'ї ар днвѣрѣдїша кѣ кѣлѣсѣрѣ ка не знїї че ар пѣтѣ сѣфїе фала, іар пѣ тѣрѣвѣрѣторїї еї, дѣпѣ кѣм днн непорочїре се днтѣпѣлѣ кѣтѣ одаѣтѣ.

Дакѣ, domnїї меї! стѣдїл лїмѣлор класїче веки есте атѣт де 'нсемѣлѣтор пентрѣ кѣлтѣра оменїмеї, — дакѣ ел а фост прецѣїт дн тоате тїмпѣрїле ла тодї попѣлїї, — дакѣ історїеа не аратѣ кѣ дела пестѣдїл ачестор лїмѣї а зрмат варварїеа песте Еѣропа, іар днн стѣдїл лор а рѣсѣрїт лѣмїна кѣлтѣреї, — дакѣ кїар провѣдїнда а алес ачесте дѣв лїмѣї дрепт органѣл, прїн каре леѣеа крѣщїнѣ с'а фѣкат кѣпоскѣтѣ шї с'а днтемїеїат дн лѣме, — дакѣ еле аѣ атѣт де mare пѣтере де а да тїперїмеї адевѣрата кѣлтѣрѣ шї дакѣ стѣдїл лор сїнгѣр есте дн старѣ д' а фѣрї не тїперїме де перїкѣлоаса споїалѣ; апої пѣ маї рѣмѣне 'ндѣїалѣ, кѣ че інїмѣ зрмеазѣ сѣ фїм кѣтре ачест стѣдїѣ. Дакѣ

italianъл, французъл, spanionъл къ портггалъл, ші кіар енглезъл пѣші пот кѣноаще не деплин лѣмбіле лор фъръ а кѣноаще лѣмба латинъ: апоі къ че кѣлѣвръ зрмеазъ съ 'нврѣдѣшезе ромъніі стѣдѣл ачестей лѣмбі, каре акѣм дѣн дѣлатъ вѣоъвоинѣъ а принѣвлѣі domnitor се 'нтродѣче ші 'н школа поастръ? Ромънъл аре mare interes de a стѣдіа лѣмба векеі Rome. Dѣн Тѣсъ пѣлъ 'н Ністръ локѣеде зѣ попѣл дѣн пѣтър de 6 мѣліоне ші $\frac{1}{2}$, не каре стрейніі дѣл кіамъ Влакъ, ші каре дѣл мѣжлокъл кѣмплетелор вѣтъліі, че не ріпеле Dѣнтрей, barbaria дела мѣазъ поапте, а авѣт къ вѣлтѣра дела мѣазъ-зі, а скѣпат ка prin мѣвѣне ші трѣште пѣлъ астѣзі. Ачест попѣл сѣпт ромъніі. Кѣм de пѣ пеам кѣтропѣт, кѣм de пѣ пеам стѣнс ка мѣлѣі алѣі попѣл, кѣм de не vedem ші пѣлъ астѣзі фортѣнд зѣ element сѣнѣр ші ізолат дѣ рѣсѣрѣтѣл Европей, дѣ мѣжлокъл семѣндѣлор славе? Апѣратѣнеаѣ не поі нескаре-ва лѣдѣвнѣі комѣндате de ероіі векеі Rome? Нѣ! нѣ! Сѣсѣдѣнѣтѣ-не-аѣ пре поі оаре-каре ашеземѣнте полѣтѣче вѣне дѣкѣегате, нескаре-ва лѣдѣі дѣделепте? Нѣ, п'авем нічі о зрмъ de дѣнселеле! Мѣнтѣвѣтѣне-а пре поі зѣнѣеа тѣтѣлор сѣпт о лѣеде ші сѣпт зѣ капѣ? Нѣ! Декѣнд am скѣпат de сѣпт арѣпѣле мѣмеі поастре, de сѣвт арѣпѣле Romeі, пѣлъ дѣ зѣоа de астѣзі, ideeа de a зѣні не тоѣі ромъніі сѣвт зѣ кап, с'а дештептат нѣмаі одатъ дѣ капѣл зѣві ромън mare; дѣсѣ спре фатала поастръ неферѣчатате, ачѣастъ idee с'а стѣнс ка о скѣптее дѣнпрезѣл къ еровл еі не кѣмпѣл Тѣрзеі! Че есте dar ачѣеа че неа апѣрат не поі ші не а дѣнѣт de дѣкѣ тот маі сѣптем? Сѣнѣръ лѣмба ромънъл! Сѣн-

гѣръ ачѣастъ лѣмбіъ, каре стѣлѣс dѣn Italia de 1740 anі, ші стрѣплѣнтатъ дѣ рѣсѣрѣтѣл Европей, несте пѣдѣн ізолатъ de прѣиторѣл еі черѣ ал Італіей, апоі сѣпт жѣгѣл лѣтѣрѣіей славопе апроапе 800 anі, къ тоате ачесте непрѣінде а дѣнѣт ші фондѣл ші форма, prin зрмаре ші карактерѣл лѣмбеі векеі romane, ка нічі зѣна dѣn сѣпорѣле еі. Аша есте, не поі не а дѣнѣт, лѣмба ромънъл, каре дѣн зѣлеле нѣостре vѣind ла а са кѣншѣіндѣъ се лѣптъ а се скѣтѣра de че нѣ есте ал сѣѣ ші а се рѣдіка жѣпъ не пічіоареле сале къ вѣртѣтеа са. Ачѣаста есте ачѣеа mare мѣшкѣчѣвѣне че се vede астѣзі дѣ лѣмба ромънъл. Нѣ сокотѣді Dornіі meі, къ дѣн ачѣастъ лѣптъ а жѣкат нѣмаі фантазіа зѣнор капете есалтате, прекѣм ле плаче зѣнор а креде. Есте сѣндѣл наѣіоналѣтѣдеі, каре дештептат се лѣптъ дѣ контра дѣпетечѣтѣрѣлор стрейне: Есте сѣндѣл зѣней пѣтерѣі, че фѣсесе зѣ лѣнр шѣр de anі аморѣдѣтѣ ші акѣм а рѣдѣвѣят. Дештептареа сѣндѣлѣі наѣіонал есте семпѣл жѣнѣей наѣіонѣлор. De ачѣеа жѣнѣі дѣл дѣфѣдѣшазъ ші се лѣптъ нентрѣ дѣнсел; а вѣтрѣнѣлор есте с' а жѣте къ а лор маторѣл дѣделепчѣвѣне. Кѣ дѣн дѣчепѣтѣл жѣнѣей маі рѣмѣне чева dѣn прѣнѣіе ші къ вѣтрѣнеѣеле кѣтре капѣтѣл лор devin тот аколо, ла прѣнѣіе, есте лѣкрѣ патѣрал, есте о лѣеде а патѣрей. Дѣчі, дакъ дѣн дѣчепѣтѣл кѣлтѣрей лѣмбеі поастре се вѣд ші оаре-каре паросѣсте ка de фрѣгѣрѣі, vѣind зѣнѣі dѣнѣтре жѣнѣі але дѣндрѣпта тоате deодатъ ші дакъ дѣн контра ачѣестора се рѣлѣптъ о алѣтѣ партѣдѣ дѣнѣгр'ачѣей, карѣі нѣвор сѣл ласе нѣмѣк dѣn чеѣа че п'аѣ дѣмѣвѣдат еі: ачесте с'аѣ дѣнтѣмплат прѣтѣнѣденеа ші de ачесте нѣ пѣтем скѣпа нічі

)

пої. Къчи ачеаста а фост соарта адевъ- рѣлѣ пре пѣштъ, ка къвтѣторіі лѣ маї тотдеапа дѣпъ рѣтѣчирі дн дреапта ші 'п стѣпа се виѣ ла дрѣтѣл чел адевѣрат. Ачеастѣ лѣптѣ н'аре пентрѣ че съ свѣере пе нѣмені. Гжндідивѣ, къ внде есте лѣптѣ, аколо есте еперѣіе ші виѣдѣ; іар внде днчетеазѣ орі че лѣптѣ, аколо зрѣтеазѣ тоартеа. Съ авем днкредере дн сімѣл чел съпѣтос ал наѣізнеі днтреѣі; къчи лѣмба поастрѣ есте пропріетатеа тѣтѣлор ротѣнілор. Сімѣл чел нестрікат ал ротѣнімеі ва адеце негрешіт дн тімпѣл съѣ ачеаа че ва фі вѣп ші черѣт де патѣра лѣмбеі поастре. Токмаі пентрѣ ачеаста се дѣтѣрѣдішѣт къ къмдѣрѣ стѣділ лѣм- білор веки ка ал челор маі кълѣivate, ка- ре пе вор пѣтѣ да челе маі вѣне моделѣрї. Съ дѣтѣрѣдішѣт маі вѣртос стѣділ лѣм- беі латіне: къчи пѣмаі пріп ачеста вом а- жѣнце ла о адевѣратѣ къпоштїпѣ а лѣм- беі поастре. Атѣнчі вом шті чеаа че а- вем ші чеаа че пе лѣпсеште; атѣнчі пе вом пѣтѣ днделеце маі вѣне ші вні маі кърѣнд: атѣнчі фії ші неподїі пострї пе вор вѣнекъвѣлта, къ пѣндѣї пе дрѣтѣл адевѣратеі кълѣрї ле ам арѣтат ші мїж- локѣл дѣ а къпоаште ачеаа че аре ротѣ- вѣл маі преѣіос ші маі таре: лѣмба ші пріп еа наѣіоналітатеа са.

Пентрѣ зп лесікон.

Домѣле Редактор! Кеїа впеі лѣмѣ есте граматїка, іарѣ комоара саѣ magazia еї есте лесіконѣл, дісіонарїѣл, саѣ орї кът алѣел ар вої чїпева ал маі пѣмі; къчи днтрѣпсѣл ка днтр'о вїстіріе се афлѣ адѣпате тоате елемеентеле, пріп каре се

ростеше о лѣмѣл. Ачесте елемеенте ла днчепѣт се гѣсеск дн гѣра попорѣлѣ, а- пої дн кърѣіле, дн скрїерїле, монѣменте- ле лѣ, шчл. Дечї треава лесїкографѣлѣ есте а адѣпа пе тоате ачесте елемеенте днтр'о сіпгѣрѣ карте пѣмітѣ лесікон. Де сіне дар се днделеце, къ о асеміне адѣ. паре днп тоате ші днорѣндѣіре есте дн- соѣітѣ къ тарї гревѣтѣї.

Дн ачеастѣ старе се афлѣ елемеен- теле лѣмбеі ротѣнещї, днкѣт вїеаца маї тѣлтор вѣрѣваѣі де абеа фѣ де ажѣос де неаѣ адѣнат о мїкъ magazie дн лесіконѣл де Бѣда тіпѣрїт ла 1825, дар ші аїче ле афлѣт ростїте дн алте лѣмѣ, дар фоарте дн скѣрт ші адесе къ лѣпсѣ.

Треѣвїнда ротѣнілор де зп лесікон се сімте дн зі дн зі, ші къ атѣта маі тѣлт къ кът ші ротѣнѣл днаїнтеѣе дн кълѣ- рѣ. Тодї сімт ачеастѣ треѣвїндѣ ші тодї се сфїеск а се апѣка де зп аша лѣкрѣ цї- гантїк. Кѣ тоате къ ші еѣ eram днп пѣ- тѣрѣл ачестор сфїіторї, тотѣшї ам дн- дрѣспїт пе кът пѣтерїле ші вѣнавоїндѣ т'аѣ ертат ші ам лѣкрат о парте діотрѣп лесікон ротѣнеск, потрївїндѣл къ гра- дѣл кълѣреі поастре де астѣї. Дрент проѣ се алѣтѣреазѣ аїче кътева артїколе, ка днп трѣпселе чїтіторїѣл съ поатѣ жѣде- ка днкѣт іам пѣтѣт тѣлѣтї дорїнда.

Ачест лесікон ва кърїнде: 1) Маї тоате къвїнтеле веки ші поаѣ адевѣрате ротѣнещї ші стрїеіне, обїчївїте атѣт дн кърѣді кът ші дн вїѣл граїѣ ротѣнеск.

2) Дерїѣваѣя фїеѣце-кърѣеа къвѣнт де саѣ пѣтѣт афла.

3) Есплїкареа пропрїе а фїеѣце-кърѣеа къвѣнт дн лѣтїнеѣе, франѣозеѣе ші нем- деѣе.

4) Деосевителе днсемпърї а фїеще-кървеа кървнт ростїте прїн алте кврїнте ромънеце, кз адъодїре де есемпле де дн-тревѣре.

5) Провервїле дн каре се днтревѣще зп кървнт,

6) Ортографїеа кзм ар фї маї вїне а се скрїе.

7) Нѣтеле пропрїї шї цеографїче а церїлор ромънещї, че се вор адъодї деосевїт ла сфършїт.

Din челе zїce чїгїторїл ва жѣдека дакъ ачест лесїкон нѣ есте де тревзїнцъ пентрѣ фїеще-каре ромън дорїтор де къл-тѣра лїмвей сале.

Лесїконъл дѣпъ аналодїа фѣкѣтъ ва кврїнде дела 180 пълъ ла 220 коале тї-пърїте.

Kondїїїле пренѣтрадїей дн кървнд се вор фаче кврїоскѣте.

Aprind, сеї, ере, с. в. а. (adprehendo), accendo, inflammo, incendier, brûler, zünden, anzünden. 1) Даѣ, пѣн фок, aprinde фокъл, aprinde лѣтѣпареа, aprinde фѣпа-целе. 2) адїц, днтедеск, л'ам aprinc спре тѣнїе. 3) Мъ aprind, в. реч. ard, іеѣ фок, се aprinde каса, саѣ aprinc пѣ-дзреа. 4) Днтревѣїт маї тѣл дн а треїа персоанъ днсеамъ: а тѣчезї шї а пѣ-трезї, саѣ aprinc грѣл, саѣ aprinc фѣ-пъл. 5) Мъ порнеск, тѣ іѣдеск, тѣ а-прїнз де тѣнїе, се aprinde де чїздѣ. 6) Мъ рошеск де рѣшїне саѣ де осте-пеалъ, саѣ aprinc пе фадъ, саѣ aprinc пе ображї.

Апѣс, шї, сѣ, се, п. п. дела апѣн.

Апѣс, зрї, м. (arpono), occasus solis, occidens, tis. m. coucher du soleil, m. oc-

cident, m. Sonnenuntergang, m. West, m. 1) Тїмпъл апѣнерїї, апѣсъл соарѣлѣї, апѣ-съл лѣнеї. 2) Локъл спре апѣс, вест. окчїдент. Мерѣе спре апѣс, вѣнт дела апѣс, дела рѣсърїтърї пълъ ла апѣсърї.

Астѣзї (астѣ шї zї), hodie, aujourd'hui, heute. Ачеастѣ zї, акѣт, дн zїоа ачеаста. Вїнъ астѣзї, тѣлѣкѣ астѣзї, де астѣзї днїнте сѣ нѣ те маї вѣд, zїоа де астѣзї, zїоа ачеаста, оѣ де астѣзї, оѣ проаспѣт.

Бат, зї, ере, зт, в. а. batuo, ico, verbero. battre, frapper. schlagen, prügeln. 1) Даѣ вѣтае, ловеск сѣ доарѣ. Бат зп ом, бат о вїтѣ, бат зп кѣне, вате кѣ бѣ-цъл, кѣ тѣпа, кѣ пѣмпъл. Таре вате. 2) Днвїнг, вїрѣеск, довідеск. Алїсандрѣ вѣтѣ пе Дарїе. Стефан чел таре вѣтѣ пе тѣрчї ла Васлвїв. 3) Ловеск чева сѣ се дндесе сеаѣ сѣ днтре зндева. Бат о папъ, бат нїдѣ кѣе, вате парї, вате гар-дѣл, вате врѣнза, вате пѣтѣнтъл, вате цѣрѣла. 4) Скѣтѣр де пѣлвере. Бате перїнїле, вате страеле. 5) Даѣ семп, фак хѣет спре а тї се дескїде. Бат ла зшѣ. Бате ла фереастрѣ. Веzї чїне вате ла пор-тѣ. Батецї шї се ва дескїде воаѣ. 6) Дн-фрѣнѣз, пїлдѣеск, педепесек. Бател се цїе мїнте, дн вате пре злїдъ, пе ла рѣспїнїї. Л'аѣ вѣтѣт ла талпе. Л'аѣ вѣ-тѣт ла фалапгъ. 7) Днмвълтеск, десфак, стѣлческ, сфѣрѣт. Бате фасоле. Бате таzїреа, вате пѣпѣшої, вате ін, вате кѣ-непѣ. 8) Днмвъл дѣпъ чева, дн тї пла-че чева, дореск. Бате таре тѣл кѣ дѣнѣл, вате кѣ поаме, вате кѣ легзїтї. Нѣ преа вате кѣ карпеа. 9) Аллєг. Бате зптъл. 10) Ъчїд алвїнеле шї скот тїе-реа. Аѣ вѣтѣт, аѣ вѣтѣт треї матче. 11)

Търтеск, лъцеск ка съ се асквтъ. Бате коаса, бат сапа.

Дн зпире кѣ тѣлте кѣвинте дѣ deosevite диделесврі.

Бат вані, таѣ monedѣ.

Бат дн палме, аплазdez, фак хзет съ vie чіева.

Бате дрѣмзріле, дѣмблъ тот не дрѣмзрі.

Бате лѣтзріле, дѣмблъ фзгар, дѣ doc.

Бате каса кѣва. Калкѣ каса кѣва, о прадѣ.

Дѣмбі бат капѣл кѣ чіева. Трѣтез апор кѣ врео персоапѣ. De doi ani de кѣндѣши вате капѣл кѣ дѣкса.

Дѣмбі бат капѣл кѣ чева. Мѣ окѣп кѣ о idee деспре чева, опі кѣ врео афларе. Декѣнд дѣши вате капѣл съ дескѣрче ачаа сокотеалѣ.

Дѣмбі бат жок de чіева сеаѣ de чева. Еѣ дн рѣс. Де фѣм. Шѣаѣ вѣтѣт жок de страеле лѣи, шѣаѣ вѣтѣт жок de дѣксѣл.

Бате дова ла зрекеа сврѣлѣи. Сѣтѣвѣнці дѣзѣдар кѣ пѣ вре съ дѣцѣлеагѣ.

Бате к... съ такѣ гѣра. Чіне пѣши тѣсѣрѣ ворвїле ва фї вѣтѣт.

Лѣаѣ вѣтѣт de тѣк, лѣаѣ вѣтѣт de лѣаѣ фѣкѣт слад, лѣаѣ вѣтѣт фоарте таре, лѣаѣ вѣтѣт de тоарте.

Бате шеаза съ се причеапѣ сапа. Дѣ а дѣцѣлеце.

Тот аколо вате. Мерѣе adese тот дѣтрѣачел лок.

Лѣаѣ вѣтѣт кѣ зрекеа дн пѣртѣ. Педѣапсѣ че се фѣчеа odinioara вїновадїлор, вѣтѣндѣле зп кѣи prin зреке дн стѣлпѣл порѣеї domneщї.

Мѣ бат. 1) Мѣ лѣпт ловїнд. Саѣ вѣтѣт амѣндѣ. Саѣ вѣтѣт дн парте. 2) Мѣ рѣсвоеск, тѣ оѣсеск, тѣ лѣпт кѣ дѣштѣпїи. Молдовенїи саѣ вѣтѣт маї de тѣлте опі кѣ тѣрчїи шї кѣ тѣтарїи. 3) Дѣмблъ дѣпѣ чева, дѣмї плаче, дѣреск, пѣзвѣск. Се вате дѣпѣ пеѣе. 4) Мѣ осѣндѣск, тѣ властѣм, тѣ жѣр. Бате-теар Dzeѣ. Сѣл ватѣ зрѣїа лѣи Dzeѣ. Бателар пѣстїеа.

Се дѣтрѣвѣвѣе шї ка верѣ дѣперсонал дн лок de

1) Сѣфлѣ. Бате вѣнтѣл. Бате воарѣа.

2) Грїндїнѣ. Бате пеатра. Бате грїндїна.

3) Стрїкѣ prin дѣгїеѣдѣ. Бате врѣма.

4) Латрѣ, хѣмѣеск. Бат кѣпїи. Бат кѣдѣїи.

5) . . . Се zice деспре епе.

Бѣп, ї, ѣ, е, а, bonus, а, um. bon, ne. gut. Че аре дѣсѣшїмї кѣвенїте патзрѣї са-ле, скопѣлѣї сѣѣ, дѣтрѣвѣзїрѣї de фѣкѣт шї рѣзѣлтатѣлѣї аѣептат.

1) Бѣп дн дѣделеспропрїѣ. От вѣп, фетее вѣпѣ, летп вѣп, гардѣрї вѣпе, касе вѣпе.

2) Дрѣпт. Кѣптар вѣп, кѣмпѣпѣл вѣпѣ, жѣдекатѣ вѣпѣ, хотѣрѣре вѣпѣ, рѣ-фѣїалѣ вѣпѣ.

3) Врѣднїк, дѣстоїнїк. Жѣдекѣтор вѣп, лѣкрѣтор вѣп, аргат вѣп, кам вѣп.

4) Блѣнд, дѣндзрѣтор. Бѣп сѣфлет de om, вѣп вѣтрѣп.

5) Дѣтрѣг, сѣпѣтос. Бѣпѣ мїнте аѣ авѣт, вѣп сѣат мїаѣ дат, страїѣ вѣп.

6) Адѣвѣрат, кѣрат, кѣ валорѣ. Бан вѣп, азр вѣп, прїетїп вѣп, татѣ вѣп.

7) Пѣтернїк, лѣкрѣтор, актїв, таре. Бѣпе дофторїи, вѣп одѣт. спїрт вѣп.

8) Γέστος. Бъне поаме, въне въкате, вънъ пѣне.

9) Къ de дусемъаъзъ, потривит, де-стоиѣик, вредник. Бън de тѣлкат, вън de вѣт, вън de спѣнзѣрат, вън de зѣис.

Бън, і, m. (bonus), avus, і, m. grand-père, m. Großvater, m. Бъник, вънел. Се пѣмѣде дп прівіреа рѣдиреі пѣринтеле къ-трѣ фіѣл фіѣлвѣ сеѣ, адікъ кътрѣ непо-тѣл de фіѣл. Бънѣл меѣ трѣще дѣкъ. Ам фост ла вънѣл меѣ.

Бънѣрѣ, m. пл. bona, n. biens, m. Бѣнѣтѣ. n. Аверѣ, мошѣ, вънѣтѣдѣ. Бънѣрѣ ов-щѣшѣ, вънѣрѣле статѣлѣ, вънѣрѣ вѣсерѣщѣ, вънѣрѣле вѣщѣ вѣитоаре.

Ексархѣ, і, m. Ἐξαρχος Exarchus, і, m. Exarque, m. Ἐραρχ, m. 1) Тѣлѣ че се дѣ мѣтрополѣтѣлѣ Молдовеі. Мѣтрополѣт шѣ ексарх плаѣрѣлор. 2) Тѣлѣ че поартѣ дп зѣеле цѣрѣ ромѣнѣщѣ окѣрмѣиторѣі а-верѣлор сѣѣнтѣлѣ мортѣнт. Ексархѣла де-ла сѣѣнтѣл Сава.

Епѣскопѣ, і, m. Ἐπίσκοπος. Episcopus, і, m. Evêque, m. Bischof, m. Вѣлѣдѣкъ, окѣр-мѣитор вѣсерѣщѣк ам зѣнѣ епархѣі, орѣ ам зѣнѣ епѣскопѣі. Архѣереѣ, атѣрнат дѣсѣ de амт архѣереѣ. Епѣскопѣла de Роман. Епѣ-скопѣла de Арѣішѣ.

Епѣтропѣ, і, m. Ἐπίτροπος, m. Curator, tutor, ris. m. curateur, tuteur, m. Vormund, Vormsteher, m. Дѣнгрѣжѣиторѣс de соарта копѣ-лор орфанѣ шѣ неврѣспѣчѣ, шѣ апѣрѣторѣс дрѣтѣрѣлор лор. Епѣтропѣла кътѣрор копѣ. 2) Ефор, тѣдѣлар ам зѣнѣ персоане мо-рале, окѣрмѣитор ам зѣнѣ аверѣ, ашезѣшѣнт орѣ касе пѣвлѣче. Епѣтропѣ кътѣіеі мѣлор. Епѣтропѣ дѣмѣдѣтѣрѣлор пѣвлѣче, епѣтропѣі спѣталѣрѣлор.

Естраордѣнарѣс, і, ѣ, е, а, маі вѣне стра-

ordinarѣс. Extraordinarius, a, um. Extraor-динаіре. Außerordentlich. Афарѣ de обѣчѣс, афарѣ de регѣлѣ, афарѣ de рѣнд. Адѣнарѣ естраордѣнарѣ. Кѣлтѣелѣ естраордѣнарѣ.

Еѣ, ego, je, moi, іѣ, пропѣме персо-нал de дѣмѣе цѣнѣрѣле, пер. 1. sing. Дѣ-фѣдошеаъзъ пре сѣне дѣсѣшѣ. Еѣ фак, еѣ зѣк, еѣ ворѣеск.

T. Stamati.

Лѣцѣрна ла економѣі романѣ.

Кѣт de къ пагѣвѣ есте, пѣ пѣмаі пѣн-трѣ дѣвѣдѣдѣ, дар кѣар шѣ пѣнтрѣ еко-номѣ, пѣкъшощѣреа къ авторѣі класѣчѣ, е-семплѣ дѣведѣрат не пѣте фѣ, че скрѣе Колѣмѣла дп картеа а дѣб de агрѣкѣл-тѣрѣ, кап зѣче деспре Лѣцѣрнѣ, че ла-тѣнѣі зѣчеаѣ еарпѣ медеаскъ (herba me-дѣса), шѣ а кърѣа фолос пѣнтрѣ пѣтрецѣл вѣтелор дѣтрѣ атѣта се рекѣноскъ дп зѣ-леле поастре.

Сѣ'л авѣім: —

„Дѣсѣ дѣн чѣле че плак, мѣнѣпатѣ е еарѣа медеаскъ, къ еа одатѣ сѣтѣпа-тѣ, зѣче анѣ цѣне, къ дѣтрѣш ап апоі пре-шор de патрѣ орѣ, зѣе орѣ шѣ de шасѣ орѣ се косѣще, къ дѣгѣноеаъзъ пѣшѣнтѣл, къ тѣте вѣтеле славе ле дѣграшѣ, къ вѣ-телор волпаве ле е de леак, къ зѣ жѣгер пѣсте тот анѣл дѣстѣл есте пѣнтрѣ трѣі-каі. Се сеатѣпѣ, прекѣм vom арѣта. Ло-кѣл, дп каре дп прѣтѣвара чеа маі апрѣ-пе вреі се сеатѣнѣ лѣцѣрнѣ, таел не ла дѣчѣпѣтѣл лѣі Октомѣрѣе, шѣ'л ласѣ се пѣ-трезаскъ тоатѣ еарпа. Дѣпѣ ачеа ла дѣ-чѣпѣтѣл лѣі Феврѣарѣ*) дѣтѣрѣчѣ'л вѣнѣ-

*) Колѣмѣла аѣ скрѣе дп Italia.

шор, ацеа дин ел то̀те петричелеле, ши сдровеще врьшиї. Дъпъ ачеа дн лъна лъї Мартиє аръ'л а треїа оарт ши'л грапъ. Дъпъ че веї лъкра аша пътънтъл, фъл стратъри ка дн гръдинї, лате де зече пичоаре, лъциї де чїнчїзечї, ка съ се поатъ словози апъ пре къръри, ши пливиторїї де амъдоаъ пърдїле съ се поатъ апропіа. Де ачї днпръщїеї гъноїѣ веїѣ, ши аша ла капетъл лъї Априліе сеамъпъ атъта, кьт зп пъхар*) де семїнде се кърпїндъ лок де зече пичоре дн лънг, ши де чїнчї дн лат. Каре фъкьнд кь гревле де лемп, фїндкь ачеаста тълт ажътъ, дндатъ се акоперї семїнда аръпкатъ, пентръ-кь фърте кърънд се арде де соаре. Дъпъ семъпътъръ а те атїнде кь фїеръл де лок пз се каде, чї прекъм зїсеїѣ, кь гревле де лемп тревъе гревлат ши тот днтръ'на пливїт, ка пз алфелїѣ де еаръ се аспреаскъ лъдерна днкъ тїпъръ. Маї тързїѣ, косїтъл де 'нтъѣ тревъе фъкьт, пе кьнд аѣ дїпат о парте дин семїнде. Дъпъ ачееа, орї кьт де тълпъръ, дъпъ че ва фїръсърїт, подї се о таї ши се о даї ла вїте, пъмаї ка маї де 'нтъѣ маї пздїн, пълъ се вор днвъца, ка се пз ле стрїче пѣтатееа пзтрецълї. Кь днфлъ ши фаче тълт сьпце. Дъпъ че о веї тълїа, маї а дес о зѣѣ. Де ачї дъпъ пздїне зїле, кьнд ва днчепе а се 'нтъфоша, пливеще тот фелїѣ де алтъ еаръѣ. Аша лъкратъ де шасе орї ва пзтѣ съ се косеаскъ ши ва дїне анї зече.“

Ачестеашї маї дин къвълт дн къвълт, пъмаї маї пре скърт, се чїтесъ ши дн Па-

*) Cyathus.

ладїѣ деспре агрікълтъръ, картае а чїпчае, кап днтъѣ, лъате фъръ 'ндоїалъ дин локъл чїтат а лъї Колъмела. —р.

Пентръ соціетатеа медїко-їсторїко-патъралъ дин Іашї.

Албїна ромъпъ скріе ачестеа:

„Лънї дн 2. Декетъвриє Длѣї лог. А. Гїка, презїдентъл соціетъдеї медїко-їсторїа-патъралъ, аѣ фъкьт ревїзіа тълзълї, каре аѣ спорїт прїн тълте повъ обїекте, ши с'аѣ днкредїндат де взна старе. Ла ачест прїлеж тълдълрїле ефектїве іаѣ дедїкат дин партеле портретъл сеѣ пентръ тълтеле фачерї де вїне че аѣ арътат дн фаворъл соціетъдеї; еаръ спре семн де адълккъ тълдемїре ши пещеарсе адъчере амїнте дн зпїре ш'аѣ черът вое дела Длѣї презїдентъл де аѣ днгъдзїт ка ачест ал сеѣ портрет съ се ашезе дн сала кабинетълї. Тотодатъ Длѣї вице-презїдентъл соціетъдеї аѣ ростїт зртъторїѣл къвълт:

Domъле президент!

Драгостеа кь каре аї днвръцошат соціетатеа, ръвна кь кареа аї спрїжїнїт їнтересъл еї, сїргзїнда кь каре аї апарато ла невої, тълсърїле, прїн каре аї депъртат гревтъдїле че днтїмпїна соціетатеа ши фолосъл че с'аѣ довълдїт прїн ачесте тоате; аѣ децентат дн фїеще-каре дин пої дреапта дорїндъ де адї ръдїка зп семн де тълдемїре. Днгъдъе дечї, ка портретъл се днподовїаскъ ачестъ салъ, прекъм днподовеще персоанадї соціетатеа, прекъм днподовеск атътеа фапте пзтеле каре'л пордї.